

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Rijeka

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

TURISTIČKA ZAJEDNICA
GRADA RIJEKE

Rijeka, travanj 2014.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O TURISTIČKOJ ZAJEDNICI	2
	Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	3
	Financijski izvještaji	3
	Programi i projekti	9
II.	REVIZIJA ZA 2012.	13
	Ciljevi i područja revizije	13
	Metode i postupci revizije	13
	Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2004. i 2005., te 2007.	13
	Nalaz za 2012.	16
III.	OCJENA EFIKASNOSTI TURISTIČKE ZAJEDNICE U PROVOĐENJU ZADAĆA UTVRĐENIH PROPISIMA I PROGRAMOM RADA	24
IV.	MIŠLJENJE	25

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Rijeka

KLASA: 041-01/13-06/75
URBROJ: 613-10-14-5

Rijeka, 7. travnja 2014.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
TURISTIČKE ZAJEDNICE GRADA RIJEKE ZA 2012.

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Turističke zajednice grada Rijeke (dalje u tekstu: Turistička zajednica) za 2012.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni od 1. listopada 2013. do 7. travnja 2014.

I. PODACI O TURISTIČKOJ ZAJEDNICI

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Djelokrug rada turističkih zajednica je utvrđen odredbama Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma (Narodne novine 152/08), Zakona o članarinama u turističkim zajednicama (Narodne novine 152/08 i 88/10), Zakona o boravišnoj pristojbi (Narodne novine 152/08, 59/09, 97/13 i 158/13), te drugim provedbenim propisima. Turistička zajednica je pravna osoba osnovana radi promicanja i unaprjeđenja turizma i gospodarskih interesa pravnih i fizičkih osoba koje pružaju ugostiteljske i druge turističke usluge ili obavljaju drugu djelatnost neposredno povezanu s turizmom. Pravni je slijednik Turističke zajednice grada Rijeke osnovane u srpnju 1994. Upisana je u Upisnik turističkih zajednica u Ministarstvu turizma. Turistička zajednica ostvaruje prihode od turističke članarine, boravišne pristojbe te drugih prihoda (donacija iz proračuna grada Rijeke (dalje u tekstu: Grad), Primorsko-goranske županije i Ministarstva turizma, sponzorstva i pokroviteljstva manifestacije Karneval, sufinanciranja zajedničkog oglašavanja i projekata od strane Hrvatske turističke zajednice). Sjedište je u Rijeci, Užarska 14.

Statut je donesen u prosincu 2009. uz prethodnu suglasnost ministra turizma iz studenog 2009., u skladu sa zakonskim odredbama. Prema odredbama Statuta, zadaće Turističke zajednice su promocija turističke destinacije samostalno i putem udruženog oglašavanja, upravljanje javnom turističkom infrastrukturom, sudjelovanje u definiranju ciljeva i politike razvoja turizma, sudjelovanje u stvaranju uvjeta za efikasnu koordinaciju javnog i privatnog sektora, izrada strateških i razvojnih planova turizma na razini Grada, poticanje i sudjelovanje u uređenju Grada u cilju unaprjeđenja uvjeta boravka turista, osim izgradnje komunalne infrastrukture, redovito, najmanje svaka četiri mjeseca prikupljanje i ažuriranje podataka o turističkoj ponudi, smještajnim i ugostiteljskim kapacitetima, izdavanje turističkih promotivnih materijala, poticanje i organiziranje kulturnih, zabavnih, umjetničkih, sportskih i drugih manifestacija koje pridonose obogaćivanju turističke ponude, koordinacija djelovanja svih subjekata koji su uključeni u turistički promet, poticanje, organiziranje i provođenje akcija u cilju očuvanja turističkog prostora, vođenje jedinstvenog popisa turista za područje Grada, posebno radi kontrole naplate boravišne pristojbe, dnevno prikupljanje, tjedna i mjesečna obrada podataka o turističkom prometu, provjera i prikupljanje podataka o prijavi i odjavi boravka turista u cilju suradnje s nadležnim inspekcijskim tijelima u nadzoru nad obračunom, naplatom i uplatom boravišne pristojbe, te prijavom i odjavom turista, poticanje i sudjelovanje u aktivnostima obrazovanja stanovništva o zaštiti okoliša, organizacija provođenje i nadzor svih radnji promocije turističkog proizvoda Grada, ustrojavanje jedinstvenog turističkog informacijskog sustava, sustava prijave i odjave turista i statističke obrade, te obavljanje i drugih poslova propisanih zakonskim odredbama.

Tijela Turističke zajednice su Skupština, Turističko vijeće, Nadzorni odbor i Predsjednik. Najviše tijelo upravljanja je Skupština, koju čine članovi i predstavnici pravnih osoba članova Turističke zajednice. Turističko vijeće je izvršno tijelo Skupštine, koje provodi odluke i zaključke Skupštine, predlaže Skupštini godišnji program rada i financijski plan i godišnje financijsko izvješće, upravlja imovinom Turističke zajednice, te obavlja i druge poslove u skladu s propisima i Statutom. Predsjednik predstavlja Turističku zajednicu, organizira, koordinira i usklađuje rad i aktivnosti Turističke zajednice, pokreće i skrbi o suradnji s drugim turističkim zajednicama i drugim tijelima sa zajedničkim interesima, te obavlja i druge poslove. Nadzorni odbor je nadzorno tijelo i ima tri člana.

Radi obavljanja stručnih i administrativnih poslova, u Turističkoj zajednici je osnovan Turistički ured, unutar kojeg djeluju Turistički informativni centar i Kongresni ured. Rad Turističkog ureda organizira i vodi direktor, koji je također odgovoran za poslovanje Turističke zajednice. Direktor turističkog ureda je Petar Škarpa. Zajednica obavlja djelatnost u poslovnom prostoru u vlasništvu grada Rijeke (dalje u tekstu: Grad) bez naknade, a višak prostora daje u podzakup. Turistički informativni centar se nalazi na dvije lokacije, a koristi prostor u vlasništvu Grada uz ugovorenu naknadu. Koncem 2012. u Turističkoj zajednici je zaposleno deset djelatnika, od kojih šest u Turističkom uredu i četiri u Turističkom informativnom centru. Vođenje knjigovodstva je povjereno knjigovodstvenom servisu.

Planiranje

Financijski plan za 2012. je Skupština Turističke zajednice donijela u studenome 2011. Prihodi i rashodi su planirani u iznosu 6.820.000,00 kn. Izmjenama financijskog plana iz studenog 2012. prihodi i rashodi su planirani u iznosu 7.142.000,00 kn, što je za 322.000,00 kn ili 4,7 % više od prvobitno planiranog. Prihodi se odnose na prihode od turističke članarine u iznosu 3.840.000,00 kn, prihode od pokroviteljstva u iznosu 1.016.500,00 kn, prihode iz proračuna u iznosu 872.300,00 kn, boravišne pristojbe u iznosu 570.000,00 kn, prenesene prihode iz prethodne godine u iznosu 258.000,00 kn, te ostale prihode u iznosu 585.200,00 kn.

Rashodi se odnose na funkcionalni marketing u iznosu 5.733.000,00 kn (obuhvaća rashode vezane uz aktivnosti na unaprjeđenju proizvoda u obliku kulturno zabavnih manifestacija u iznosu 4.189.000,00 kn od kojih su značajnije Riječki karneval, Riječke ljetne noći i Ljeto na Gradini, jedriličarska regata, marketinšku infrastrukturu u iznosu 66.100,00 kn, komunikacijsku taktiku u iznosu 659.900,00 kn, prodaju, promociju i distribuciju u iznosu 788.000,00 kn te aktivnosti na edukaciji u iznosu 30.000 kn), administrativni marketing u iznosu 1.103.000,00 kn (troškovi Turističkog ureda 1.070.000,00 kn, troškovi kredita 25.000,00 kn i troškovi distribucije 8.000,00 kn), prijenose sredstava za pripadajući dio boravišne pristojbe u iznosu 170.000,00 kn te ostale izdatke u iznosu 136.000,00 kn. U skladu sa zakonskim odredbama, godišnji program rada i financijski plan za 2012. su dostavljeni Turističkoj zajednici Primorsko-goranske županije.

Financijski izvještaji

Turistička zajednica vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema računovodstvenom sustavu za neprofitne organizacije. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija, Bilanca i Bilješke uz financijske izvještaje. U propisanom roku su dostavljeni Državnom uredu za reviziju.

Turistička zajednica obavlja gospodarsku djelatnost te ostvaruje prihode od prodaje ulaznica i provizije, prihode od turističkog autobusa te prihode na sponzorstva. Prijavljena je u registar obveznika poreza na dodanu vrijednost te za navedene prihode izdaje račune i obračunava porez.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2012., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 7.172.024,00 kn, što je za 419.590,00 kn ili 5,5 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni prihodi su u odnosu na planirane veći za 30.024,00 kn ili 0,4 %.

U tablici broj 1 se daju podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2011.	Ostvareno za 2012.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga	1.128.148,00	1.635.125,00	144,9
2.	Prihodi od članarina	4.674.854,00	3.673.996,00	78,6
3.	Prihodi od boravišne pristojbe	595.411,00	600.286,00	100,8
4.	Prihodi od imovine	184.904,00	210.911,00	114,1
5.	Prihodi od donacija	951.900,00	977.300,00	102,7
5.1.	Prihodi od donacija iz proračuna	901.900,00	921.300,00	102,2
5.2.	Prihodi od donacija Hrvatske turističke zajednice	20.000,00	20.000,00	100,0
5.3.	Drugi prihodi od donacija	30.000,00	36.000,00	120,0
6.	Drugi prihodi	56.397,00	74.406,00	131,9
	Ukupno	7.591.614,00	7.172.024,00	94,5

Vrijednosno najznačajniji su prihodi od turističke članarine u iznosu 3.673.996,00 kn ili 51,2 %, prihodi od prodaje roba i pružanja usluga u iznosu 1.635.125,00 kn ili 22,8 %, te prihodi od donacija u iznosu 977.300,00 kn ili 13,6 % ukupno ostvarenih prihoda. Svi drugi prihodi (prihodi od boravišne pristojbe, imovine i drugi prihodi) iznose 885.603,00 kn ili 12,4 %.

Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga u iznosu 1.635.125,00 kn se odnose na prihode od donatora i pokrovitelja Karnevala u iznosu 903.017,00 kn, prihode od oglašavanja u promidžbenim materijalima u iznosu 264.000,00 kn, prodanih karata od prijevoza do zračne luke u iznosu 235.048,00 kn, prodaje karata u turističkom autobusu u iznosu 67.154,00 kn, iznajmljivanja štandova u vrijeme održavanja Karnevala u iznosu 55.802,00 kn, prodaje ulaznica za Karneval u iznosu 44.130,00 kn, prodaje ulaznica na Trsatskoj gradini u iznosu 37.776,00 kn, te prihode od prodaje suvenira u iznosu 28.198,00 kn.

Prihodi od članarina su ostvareni u iznosu 3.673.996,00 kn i u odnosu na prethodnu godinu smanjeni su za 1.000.858,00 kn ili 21,4 % zbog nepovoljnih gospodarskih prilika. Ostvareni su na temelju odredbi Zakona o članarinama u turističkim zajednicama. Grad Rijeka po svom značenju za turizam razvrstan je u A razred. Turističku članarinu plaćaju pravne i fizičke osobe koje trajno ili sezonski ostvaruju prihode pružanjem ugostiteljskih usluga, usluga u turizmu ili s turizmom neposredno povezanih djelatnosti po stopama utvrđenim spomenutim Zakonom. Od ukupno uplaćenih sredstava 7,5 % se izdvaja na poseban račun Hrvatske turističke zajednice i koristi za potpore turističkim zajednicama u turistički nerazvijenim područjima, a od preostalih sredstava Turističkoj zajednici se dostavlja 65,0 % sredstava, Hrvatskoj turističkoj zajednici 25,0 %, a turističkoj zajednici županije 10,0 % sredstava.

Prema odredbama članka 14. spomenutog Zakona, poslove evidencije, obračuna i naplate članarine od pravnih i fizičkih osoba obavlja Porezna uprava uz naknadu 3,0 % od naplaćene članarine. Turistička zajednica za 2012. nema podatke o broju obveznika turističke članarine, obračunanoj članarini, potraživanjima za prihode od turističke članarine te poduzetim mjerama naplate. Porezna uprava je u obvezi jednom mjesečno dostavljati podatke turističkim zajednicama, što nije učinjeno.

Prihodi od boravišne pristojbe su ostvareni u iznosu 600.286,00 kn i odnose se na prihode od boravišne pristojbe za noćenja u smještajnim objektima u iznosu 545.419,00 kn i na plovnim objektima nautičkog turizma u iznosu 54.867,00 kn. Ostvareni su na temelju odredbi Zakona o boravišnoj pristojbi i Zakona o hrvatskom crvenom križu (Narodne novine 71/10) i to: Hrvatskom crvenom križu 1,0 % za Službu spašavanja života na vodi i ekološku zaštitu priobalja te 2,5 % Hrvatskoj turističkoj zajednici za razvojne projekte i programe kreiranja novih turističkih programa u turistički nerazvijenim područjima. Od preostalih sredstava Turističkoj zajednici pripada 65,0 %, Hrvatskoj turističkoj zajednici 25,0 % i Turističkoj zajednici Županije 10,0 %. Od pripadajućeg dijela prikupljenih sredstava boravišne pristojbe, Turistička zajednica je obavezna 30,0 % sredstava doznačiti gradu na čijem području je osnovana. Za 2012. Turistička zajednica je u proračun Grada doznačila 163.626,00 kn. Turistička zajednica nije donijela zajednički program s Gradom o korištenju sredstava boravišne pristojbe. Prema odredbi članka 20. Zakona o boravišnoj pristojbi, sredstva boravišne pristojbe se koriste isključivo za poboljšanje uvjeta boravka turista na temelju prethodno usvojenog zajedničkog programa grada i turističke zajednice grada. Turistička zajednica vodi evidenciju ostvarenog turističkog prometa dolazaka i noćenja, kao i obveznika uplate boravišne pristojbe. Navedene evidencije prate se putem računalnog programa. Koncem 2012. potraživanja za boravišnu pristojbu iznose 13.587,00 kn i evidentirana su u pomoćnim evidencijama. Koncem 2012. na području Turističke zajednice je bilo ukupno 12 obveznika plaćanja boravišne pristojbe prema broju noćenja i 49 obveznika koji plaćaju paušalni iznos boravišne pristojbe. U 2012. na području Turističke zajednice ukupni raspoloživi broj postelja bio je 1 704 i to: četiri hotela s 584 postelja, jedno prenoćište s 378 postelja, kamp s 350 postelja, privatni smještaj s 272 postelja, te četiri hostela sa 120 postelja. Ostvareno je 69 692 dolazaka turista, što je za 1,6 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Strani turisti ostvarili su 52 997 dolazaka ili 76,0 %, a domaći 16 695 dolazaka ili 24,0 % ukupnih dolazaka. Od ukupnog broja dolazaka turista 38 450 ili 55,2 % je ostvareno putem agencija, a 31 242 ili 44,8 % individualnih dolazaka. Ostvaren je turistički promet od 135 580 noćenja, što je na razini 2011. U odnosu na 2011. broj stranih noćenja ostao je na istoj razini, a broj domaćih noćenja je smanjen za 1,0 %. Strani turisti su ostvarili 102 016 ili 75,2 %, a domaći 33 564 ili 24,8 % ukupnog prometa. Najviše noćenja je ostvareno u hotelima (90 842 noćenja), privatnom smještaju (17 305 noćenja), u kampu (15 344 noćenja) i u hostelima (12 089 noćenja). Od ukupnog broja noćenja 71 392 ili 52,7 % je ostvareno putem agencija, a 64 188 ili 47,3 % individualnih noćenja. Strani turisti su na području Turističke zajednice boravili u prosjeku 1,9 dana, a domaći turisti dva dana.

Prihodi od imovine u iznosu 210.911,00 kn se odnose na prihode od podzakupa poslovnog prostora u poslovnoj zgradi i na Trsatskoj gradini u iznosu 210.194,00 kn te prihode od financijske imovine (kamate na depozite po viđenju) u iznosu 717,00 kn. Grad je u srpnju 1996. dao na korištenje poslovnu zgradu površine 403 m² na neodređeno vrijeme bez obveze plaćanja zakupnine i uz mogućnost davanja viška prostora u podzakup. Turistička zajednica je na temelju javnog natječaja, dala u podzakup dio prostora površine 46 m² za obavljanje ugostiteljske djelatnosti i površine 33 m² za prodaju suvenira.

Isto tako u travnju 2005., Grad je dao na upravljanje Trsatsku gradinu površine 1 860 m² uz mjesečnu zakupninu 1 EUR za pružanje turističko informativnih usluga te održavanja kulturno umjetničkih programa koji doprinose turističkoj promidžbi Grada. Prihodi od podzakupa se koriste za troškove održavanja i osiguranja zgrade.

Prihodi od donacija u iznosu 977.300,00 kn se odnose na donacije iz proračuna grada Rijeke u iznosu 701.300,00 kn (projekti Kongresnog ureda 201.300,00 kn, sufinanciranje pripremnih aktivnosti turističke promocije grada 150.000,00 kn, sufinanciranje Karnevala 180.000,00 kn, projekte Volim Hrvatsku i Naj–Naj 120.000,00 kn, te Turistički autobus 50.000,00 kn). Nadalje se odnose na donacije iz državnog proračuna u iznosu 160.000,00 kn (Ministarstva turizma Republike Hrvatske za sufinanciranje Karnevala 110.000,00 kn i projekt e-hospitality 50.000,00 kn), županijskog proračuna za Karneval u iznosu 60.000,00 kn, Hrvatske turističke zajednice za Karneval u iznosu 20.000,00 kn, Hrvatske gospodarske komore za sudjelovanje na kongresnoj burzi u organizaciji Kongresnog ureda u iznosu 20.000,00 kn te turističke zajednice Primorsko-goranske županije u iznosu 16.000,00 kn za manifestacije. Donacije su utrošene u skladu s dobivenim namjenama.

Drugi prihodi u iznosu 74.406,00 kn se odnose na prihode od otpisa obveza u iznosu 37.821,00 kn i refundaciju plaće u iznosu 36.585,00 kn.

Prikupljena sredstva od donacija, članarina, boravišne pristojbe i iz drugih izvora su korištena za projekte, programe, manifestacije i druge aktivnosti u skladu s donesenim programom rada za 2012.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2012., ukupni rashodi su ostvareni u iznosu 7.425.226,00 kn, što je za 495.549,00 kn ili 6,3 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni rashodi su u odnosu na planirane veći za 283.226,00 kn ili 4,0 %.

U tablici broj 2 se daju podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2011.	Ostvareno za 2012.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Rashodi za zaposlene	1.539.603,00	1.593.892,00	103,5
2.	Materijalni rashodi	5.601.369,00	4.913.654,00	87,7
2.1.	Naknade troškova zaposlenima	214.931,00	207.022,00	96,3
2.2.	Naknade drugim osobama izvan radnog odnosa	0,00	567,00	-
2.3.	Rashodi za usluge	4.637.805,00	4.028.749,00	86,9
2.3.1.	Usluge promidžbe i informiranja	1.406.041,00	1.233.458,00	87,7
2.3.2.	Druge usluge	3.231.764,00	2.795.291,00	86,5
2.4.	Rashodi za materijal i energiju	440.046,00	390.517,00	88,7
2.4.1.	Rashodi za materijal za promidžbu	313.452,00	264.551,00	84,4
2.4.2.	Drugi rashodi za materijal i energiju	126.594,00	125.966,00	99,5
2.5.	Drugi materijalni rashodi	308.587,00	286.799,00	92,9
3.	Rashodi amortizacije	95.148,00	111.625,00	117,3
4.	Financijski rashodi	40.612,00	75.826,00	186,7
5.	Donacije	474.996,00	554.595,00	116,8
6.	Drugi rashodi	169.047,00	175.634,00	103,9
	Ukupno	7.920.775,00	7.425.226,00	93,7
	Manjak prihoda	329.161,00	253.202,00	76,9

Manjak prihoda nad rashodima za 2012. je ostvaren u iznosu 253.202,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnih godina (višak iz 2009., dok je u 2010. i 2011. ostvaren manjak) iznosi 258.127,00 kn, te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 4.925,00 kn.

Vrijednosno najznačajniji su materijalni rashodi ostvareni u iznosu 4.913.654,00 ili 66,2 % te rashodi za zaposlene u iznosu 1.593.892,00 kn ili 21,5 % ukupno ostvarenih rashoda. Svi drugi rashodi (rashodi amortizacije, financijski rashodi, donacije te drugi rashodi) iznose 917.680,00 kn ili 12,3 % ukupno ostvarenih rashoda.

Rashodi za zaposlene u iznosu 1.593.892,00 kn se odnose na rashode za bruto plaće u iznosu 1.342.938,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 214.654,00 kn te druge rashode 36.300,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu su ostvareni za 54.289,00 kn ili 3,5 % više zbog zaposlene djelatnice na određeno vrijeme (šest mjeseci) na temelju odluke Turističkog vijeća. Plaće su obračunavane u skladu s donesenim aktima. Najviša mjesečna bruto plaća je isplaćena u iznosu 18.146,00 kn, a najniža u iznosu 7.531,00 kn. Najviša neto plaća je isplaćena u iznosu 11.980,00 kn, a najniža u iznosu 5.274,00 kn. Prosječna isplaćena mjesečna bruto plaća po zaposlenom u 2012. je iznosila 11.191,00 kn, a neto 7.688,00 kn.

Materijalni rashodi su ostvareni u iznosu 4.913.654,00 kn. Odnose se na rashode za usluge u iznosu 4.028.749,00 kn, rashode za materijal i energiju u iznosu 390.517,00 kn, druge nespomenute materijalne rashode u iznosu 286.799,00 kn, naknade troškova zaposlenima u iznosu 207.022,00 kn te naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa u iznosu 567,00 kn. Rashodi za usluge se odnose na usluge promidžbe i informiranja u iznosu 1.233.458,00 kn, intelektualne i osobne usluge u iznosu 899.572,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu 839.367,00 kn, zakupnine i najamnine u iznosu 278.186,00 kn, komunalne usluge u iznosu 234.916,00 kn, računalne usluge u iznosu 156.420,00 kn te druge usluge u iznosu 386.830,00 kn.

Rashodi za autorske honorare su ostvareni u iznosu 195.428,00 kn. Odnose se na izradu različitih idejnih rješenja (likovna oblikovanja i tehničke pripreme za tisak brošura plakata letaka i slično) u iznosu 102.530,00 kn te vođenje karnevalskih povorki i radijskih emisija u iznosu 92.898,00 kn. Za izradu različitih idejnih rješenja s jednim autorom su zaključena 32 ugovora o autorskom djelu. Za poslove vođenje priredbi (Međunarodne i Dječje karnevalske povorke i radijskih emisija) zaključena su 34 ugovora o autorskom djelu. Porezi su plaćeni u skladu sa zakonskim odredbama.

Rashodi za materijal i energiju u iznosu 390.517,00 se odnose na poklone u iznosu 111.297,00 kn, električnu energiju u iznosu 44.048,00 kn, sitan inventar u iznosu 40.243,00 kn, uredski materijal u iznosu 26.634,00 kn, utrošenu hranu i piće na manifestacijama u iznosu 20.409,00 kn, materijal za održavanje u iznosu 17.115,00 kn, gorivo u iznosu 21.050,00 kn, literaturu (časopisi, publikacije) u iznosu 11.797,00 kn te druge materijalne rashode u iznosu 97.924,00 kn.

Drugi nespomenuti materijalni rashodi u iznosu 286.799,00 kn, odnose se na reprezentaciju u iznosu 94.160,00 kn, članarine i kotizacije u iznosu 68.760,00 kn, ugošćavanje karnevalskih gostiju i pokrovitelja u iznosu 62.393,00 kn, premije osiguranja u iznosu 38.850,00 kn te drugo u iznosu 22.636,00 kn.

Financijski rashodi su ostvareni u iznosu 75.826,00 kn. Odnose se na bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu 46.568,00 kn, kamate za primljene kredite u iznosu 14.272,00 kn te druge financijski rashode u iznosu 14.986,00 kn.

Donacije u iznosu 554.595,00 kn se odnose na sufinanciranje zabavno kulturnih manifestacija u iznosu 460.595,00 kn te karnevalskih grupa u iznosu 94.000,00 kn.

Drugi rashodi u iznosu 175.634,00 kn se odnose na prijenos sredstava boravišne pristojbe od Grada u iznosu 163.626,00 kn te rashod osnovnih sredstava (neotpisana vrijednost) u iznosu 12.008,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2012., ukupna vrijednost imovine, te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 1.863.224,00 kn.

U tablici broj 3 se daju podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2012.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	Stanje 1. siječnja 2012.	Stanje 31. prosinca 2012.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Nefinancijska imovina	561.233,00	530.539,00	94,5
2.	Financijska imovina	787.804,00	1.332.685,00	169,2
2.1.	Novac u banci i blagajni	309.983,00	789.022,00	254,5
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenika te za više plaćene poreze i drugo	34.359,00	40.444,00	117,7
2.3.	Potraživanja za prihode	281.462,00	492.435,00	175,0
2.4.	Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda	162.000,00	10.784,00	6,7
	Ukupno imovina	1.349.037,00	1.863.224,00	138,1
3.	Obveze	872.065,00	1.628.371,00	186,7
3.1.	Obveze za rashode	710.833,00	433.440,00	61,0
3.2.	Obveze za kredite	0,00	1.075.000,00	-
3.3.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućeg razdoblja	161.232,00	119.931,00	74,4
4.	Vlastiti izvori	476.972,00	234.853,00	49,2
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	1.349.037,00	1.863.224,00	138,1

Vrijednost nefinancijske imovine u iznosu 530.539,00 kn se odnosi na opremu u iznosu 203.108,00 kn, knjige, umjetničkih djela u iznosu 229.928,00 kn te nematerijalnu imovinu u iznosu 97.503,00 kn (patenti, licence).

Financijska imovina iznosi 1.332.685,00 kn i u odnosu na prethodnu godinu povećana je za 544.881,00 kn ili 69,2 %. Na povećanje je najvećim dijelom utjecalo povećanje novčanih sredstava na žiro računu radi primljenih kredita te potraživanja za oglašavanja.

Financijska imovina se odnosi na novčana sredstva u iznosu 789.022,00 kn, potraživanja za prihode u iznosu 492.435,00 kn, depozite, jamčevne pologe i potraživanja od zaposlenih za više plaćene poreze u iznosu 40.444,00 kn te rashode budućeg razdoblja i nedospjelu naplatu prihoda u iznosu 10.784,00 kn.

Potraživanja za prihode se odnose na potraživanja od oglašavanja u iznosu 292.546,00 kn, zakupa poslovnog prostora u iznosu 133.991,00 kn, pokroviteljstva 31.251,00 kn, te ostala potraživanja u iznosu 34.647,00 kn. Potraživanja od zakupa poslovnog prostora u iznosu 68.937,00 kn su utužena, a do dana obavljanja revizije naplaćena su ostala potraživanja. Potraživanja od turističke članarine i boravišne pristojbe nisu iskazana u financijskim izvještajima. Potraživanja od boravišne pristojbe koncem 2012. iznose 13.587,00 kn i evidentirana su pomoćnim evidencijama, a za turističku članarinu, Turistička zajednica nema podataka.

Obveze u iznosu 1.628.371,00 kn se odnose na obveze za plaće u iznosu 113.033,00 kn, obveze za materijalne rashode u iznosu 249.100,00 kn, poreze u iznosu 71.307,00 kn, zajmove u iznosu 1.075.000,00 kn, te odgođeno plaćanje rashoda i prihode budućih razdoblja u iznosu 119.931,00 kn. Do dana obavljanja revizije obveze za materijalne rashode su podmirene. Turistička zajednica se koncem 2012. uz suglasnost Turističkog vijeća zadužila kod dvije poslovne banke u iznosu 1.075.000,00 kn za financiranje tekućeg poslovanja. Kod prve banke u iznosu 600.000,00 kn uz kamatnu stopu 6,5 % i druge banke u iznosu 475.000,00 kn uz kamatnu stopu 9,0 % godišnje. Kao sredstvo osiguranja vraćanja kredita dane su zadužnice, bjanko mjenice i jamstvo grada Rijeke. Do dana obavljanja revizije (veljača 2014.) krediti su vraćeni. Rashodi za kamate i troškove obrade kredita iznose 91.706,00 kn.

Programi i projekti

Za izradu godišnjih programa rada, Turistička zajednica koristi Strateški marketinški plan turizma Primorsko-goranske županije za razdoblje od 2009. do 2015., kojeg je izradio Institut za turizam, Zagreb, Glavni plan razvoja turizma Primorsko-goranske županije za razdoblje od 2005. do 2015. te Akcijski plan razvoja turizma grada Rijeke iz 2012.

Prema Strateškom marketinškom planu, utvrđeni su dugoročni ciljevi Marketinške politike koji se odnose na:

- proširenje strukture tržišta uz rast potražnje
- izgradnju tržišne prepoznatljivosti Rijeke
- proširenje ponude
- komunikaciju Rijeke s tržišnim segmentima kroz medije
- unaprjeđenje kvalitete boravka turista.

Spomenuti ciljevi se trebaju ostvariti kroz sljedeće aktivnosti:

- implementaciju strateškog marketinškog plana Rijeke i riječkog prstena
- repozicioniranja i restrukturiranja turističke ponude koja će doprinijeti poboljšanju kvalitete pružanja usluga
- uvođenje turističke kartice, usuglašavanje vizualnog identiteta s regijom Kvarner
- povećanje fizičkog obujma turističkog prometa najmanje 3,0 %
- poboljšanje usluga pružanja turističkih informacija putem svih komunikacijskih kanala, a posebno interneta i novih tehnologija
- novi informativni materijali i kvalitetnija turistička signalizacija kao i nastavak postave znakova za usmjeravanje prema kulturnim i drugim znamenitostima.

Prema Strateškom marketinškom planu, grad Rijeka je administrativno, obrazovno, kulturno, poslovno i industrijsko središte, najveća hrvatska luka i zajedno s okolicom zanimljiva turistička destinacija. Uz koncentraciju svjetovnih i sakralnih građevina, Rijeka je i mjesto najstarijeg hrvatskog marijanskog svetišta. Područje Rijeke ističe se brojnim kulturnim događajima, festivalima i manifestacijama, a riječki Karneval je postao prepoznatljiv međunarodni događaj. Rijeka je i centar suvremene klasične i moderne kulturne produkcije. S obzirom na svoju povijesnu i industrijsku orijentaciju, Rijeka se u prošlosti nije aktivno usmjeravala turizmu te je danas opterećena zapuštenim prostorima kao i imidžem lučkog i industrijskog područja. Kao najrazvijeniji turistički proizvod izdvaja se kulturni i vjerski turizam te slabije razvijeni kongresni turizam. Glavna razvojna ograničenja turizma su nedostatak kvalitetnih hotelskih kapaciteta, nedovoljno razvijeni turistički proizvodi, nedovoljna prepoznatljivost Rijeke kao turističke destinacije, te nedovoljna povezanost interesnih skupina važnih za turistički razvoj i marketing. Strategija ciljanih tržišta je usmjerenje udaljenijim europskim tržištima (tržište Nove Europe, Njemačke, Skandinavije, Francuske, Rusije i Velike Britanije) te platežno sposobnijim, iskusnijim i zahtjevnijim ciljnim segmentima kupaca (kupci zrele dobi 50-65 godina, mladi parovi 25-35 godina, te poslovni/kongresni gosti. Strategija pozicioniranja i brenda (veliki grad, središte Kvarnera, najveća hrvatska luka, otvoren i nekonvencionalan duh lučkog grada, karneval, rock scena i festivali).

U 2012. u okviru implementacije strateškog marketinškog plana Rijeke i riječkog prstena izrađeni su materijali Ključni elementi u razvoju i planiranju turizma grada Rijeke kao i Tržišni okvir funkcioniranja Rijeke kao turističke destinacije. Analizirana je turistička ponuda i potražnja Rijeke uključujući analizu sadašnjeg obujma turističkog prometa, smještajne ponude, proizvoda, kulturno zabavnih sadržaja, ugostiteljskih usluga, te analizu sportsko-rekreativnih sadržaja. Tiskan je magazin Welcome to Rijeka u kojem se promovira Grad, uvedena je turistička kartica, izmijenjen je logotip Turističke zajednice, poboljšano je pružanje informacija putem komunikacijskih kanala (tiskanje novih brošura, izrada putnog vodiča putem mobilne aplikacije na više stranih jezika) te je pokrenut projekt obilježavanja znamenitosti putem računalnog koda, dvije nove brošure te postavljanje turističke signalizacije. Analizom ostvarenja cilja koji se odnosi na ostvarenje fizičkog obujma turističkog prometa je utvrđeno da je u 2011. i 2012. u odnosu na prethodnu godinu ostvaren turistički promet od 135 580 noćenja, što je na razini 2011. Broj stranih noćenja ostao je na istoj razini, a broj domaćih noćenja je smanjen za 1,0 %. Ostvareno je 69 692 dolazaka turista, što je za 1,6 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Najviše noćenja ostvarili su državljani Italije 17 693 ili 13,0 %. Slijede državljani Njemačke, Španjolske, Francuske, Velike Britanije, Slovenije, Austrije, Japana, Poljske te Mađarske. Prema Strateškom marketinškom planu turizma, planirana je strategija ciljanih geografskih tržišta (Nova Europa, Skandinavija, Francuska, Rusija i Velika Britanija) iz kojih u razdoblju od 2010. do 2012. nisu zabilježeni značajni dolasci.

Planirana je izgradnja novih smještajnih kapaciteta i kvalitetno unaprjeđenje postojećih s naglaskom na cjelogodišnje poslovanje bez određenog brojčanog pokazatelja. U 2012. na području Turističke zajednice ukupni raspoloživi broj postelja bio je 1 704 i to: četiri hotela s 584 postelja, jedno prenočište s 378 postelja, kamp s 350 postelja, privatni smještaj s 272 postelja, te četiri hostela sa 120 postelja. Najviše noćenja je ostvareno u hotelima (90 842 noćenja), privatnom smještaju (17 305 noćenja), u kampu (15 344 noćenja) i u hostelima (12 089 noćenja). U 2012. je povećan broj smještajnih kapaciteta u privatnom smještaju (hosteli) za 88 postelja dok je broj smještajnih kapaciteta u hotelima ostao na razini 2011. Iskorištenost kapaciteta iznosi 22,0 %. Prosječna iskorištenost je najviša kod hotela 40,0 %, hostela 28,0 % dok ostali smještajni kapaciteti (privatni smještaj, kamp) imaju niske stope iskorištenosti.

Strateški marketinški plan ne sadrži mjerljive pokazatelje za vrednovanje ostvarenja ciljeva i aktivnosti predviđenih marketinškim planom. O provedbi Strateškog marketinškog plana Turistička zajednica ne sastavlja izvješća, ali je iz ostvarenja godišnjih programa rada vidljivo da je većina turističkih proizvoda i projekata Turističke zajednice utemeljena na smjernicama iz spomenutog Strateškog marketinškog plana.

Glavnim planom razvoja turizma Primorsko-goranske županije su utvrđeni dugoročni ciljevi razvoja turizma za destinaciju Rijeka, a to su cjelogodišnje poslovanje, veća kvaliteta i veći broj smještajnih objekata, razvoj novih turističkih proizvoda, povećanje turističke potrošnje, centar kreativne industrije, sustavna organiziranost prodaje, pomorsko središte, stvaranje jasnog i prepoznatljivog imidža i razvijanje brenda, turizam kao metoda razvoja, inovativni destinacijski menadžment i integrirana kvaliteta destinacije. Planirano je razvijati turizam događaja i doživljaja, poslovni, kulturni i odmorišni turizam te nautički turizam. Na temelju Glavnog plana razvoja turizma, izrađen je Akcijski plan kojim su planirane aktivnosti za daljnji razvoj turizma: izgradnja novih smještajnih kapaciteta i kvalitetno unaprjeđenje postojećih, valorizacija luke, marketing Grada kao turističke destinacije, prenamjena sadržaja industrijske baštine, vjerski i kulturni turizam (Trsat), izgradnja tematskih parkova (Waterfront, Aquapark), uređenje novih šetnica i plaža te izgradnja novih sportskih objekata. Učinci od navedenih ulaganja utjecali bi na produženje turističke sezone, veće zapošljavanje, stvaranje brenda destinacije te gospodarski rast grada i blagostanje lokalnog stanovništva. Do 2015. planirana su ulaganja u 21 projekt u vrijednosti 228.870.000 EUR-a. U Akcijskom planu se ne predviđaju brojevi pokazatelji rasta (godišnja stopa porasta broja noćenja, porast broja postelja, potrošnja turista, broj zaposlenih u hotelima i restoranima, iskoristivost kapaciteta, te porast bruto društvenog proizvoda turizma grada). Nije određeno koji proizvodi će se brendirati, na koji način i za koliko će se povećati smještajni kapaciteti, obogatiti turistička ponuda, te koje manifestacije i događaje će Turistička zajednica razvijati. Isto tako nije vidljivo na koje objekte industrijske baštine se odnosi prenamjena. Turistička zajednica nema podatke koliko je do konca 2013. uloženo u planirane projekte. S obzirom na navedeno otežano je praćenje ostvarenja ciljeva. Strateški smjer razvoja Grada nije jasno određen.

Za postizanje ciljeva i zadaća predviđenih strateškim dokumentima, Turistička zajednica je u godišnjim programima rada planirala provođenje različitih aktivnosti (projekti, programi, manifestacije). Godišnji programi rada za 2010., 2011. i 2012. su pravodobno sastavljeni i usvojeni na sjednicama Skupštine Turističke zajednice. Dostavljeni su Turističkoj zajednici Primorsko-goranske županije. Prema izvješću o izvršenju godišnjeg programa rada koji je prihvaćen na sjednici Skupštine Turističke zajednice, ostvareni su rashodi za funkcionalni marketing u iznosu 5.941.012,00 kn ili 80,0 %, administrativni marketing u iznosu 1.160.369,00 kn ili 15,6 % (troškovi Turističkog ureda), prijenos sredstava gradu Rijeci za pripadajući dio boravišne pristojbe u iznosu 163.626,00 kn ili 2,2 % te drugo u iznosu 160.218,00 kn ili 2,2 % ukupno ostvarenih rashoda. Funkcionalni marketing se odnosi na unaprjeđenje proizvoda u iznosu 4.436.104,00 kn (devet kulturno zabavnih manifestacija), marketinšku infrastrukturu u iznosu 66.139,00 kn (implementacija strateškog marketinškog plana, destinacijski informacijski sustav i foto arhiva), komunikacijske taktike u iznosu 657.252,00 kn (tisak općih i informativno promotivnih materijala od kojih značajniji časopis Welcome to Rijeka i Rijeka info, filmovi, suveniri, putovanja novinara), prodaja, promocija i distribucija (web stranice, oglašavanja, sajmovi, kongresni sajmovi) te edukacija u iznosu 29.352,00 kn. Tijekom 2012. Turistička zajednica je organizirala i sufinancirala organizaciju devet kulturnih, vjerskih, umjetničkih, zabavnih i sportskih događanja u cilju promidžbe Grada i obogaćivanja turističke ponude te su ostvareni rashodi vezani uz navedene aktivnosti u ukupnom iznosu 3.054.398,00 kn.

Samostalno je organizirala i financirala jednu manifestaciju (Karneval) u iznosu 1.872.684,00 kn, dok je ostale sufinancirala u iznosu 1.181.714,00 kn (Volim Hrvatsku-Volim Rijeku 125.378,00 kn, Riječke ljetne noći 100.000,00 kn, Ljeto na gradini 100.000,00 kn, Croatia Rally 86.523,00 kn, Jedriličarska regata 30.000,00 kn, Hartera festival 20.731,00 kn, Gastro Rijeka 22.677,00 kn, Prosinac u Rijeci 10.406,00 kn te druge potpore i manifestacije 685.999,00 kn). Riječki Karneval najveći je i najpoznatiji javni događaj na području Kvarnera. Također tiskani su promidžbeni materijali (image brošura, magazin Welcome to Rijeka, vodič po Rijeci, kalendar priredbi i drugi promidžbeni materijali), provedno je oglašavanje, promocija putem sajмова, organiziranje studijskih putovanja novinara te poboljšanje internetske stranice. Broj kulturno zabavnih manifestacija je ostao na razini 2010. Za rad Turističkog ureda je u 2012. utrošeno 1.115.802,00 kn ili 15,5 % ostvarenih prihoda.

Turistička zajednica nema razrađen sustav za praćenje učinka provedenih aktivnosti, odnosno nema utvrđene pokazatelje za praćenje provedbe utvrđenih zadaća i ciljeva. Turistička zajednica ne mjeri koje učinke imaju provedene aktivnosti na razvoj turizma Grada.

II. REVIZIJA ZA 2012.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa vezanih uz organizaciju i financijsko računovodstveno poslovanje
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom
- provjeriti pravilnost drugih transakcija.

Posebni ciljevi su bili:

- ocijeniti efikasnost turističkih zajednica u promicanju i unapređenju turizma Republike Hrvatske
- ocijeniti efikasnost suradnje turističkih zajednica s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave
- ocijeniti učinkovitost trošenja sredstava prikupljenih od boravišnih pristojbi, turističkih članarina ili iz proračuna te drugih izvora.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Turističke zajednice. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Uspoređeni su podaci iskazani u financijskim izvještajima, s podacima iz financijskog plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave, koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa, te pravila, procedura i drugih internih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Detaljno su provjerene vrijednosno značajnijih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Obavljeni su razgovori i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o poslovnim događajima.

Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2004., 2005., te 2007.

Državni ured za reviziju je obavio financijsku reviziju Turističke zajednice za 2004. i 2005., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje. Također je obavio reviziju učinkovitosti naplate i raspodjele prihoda od boravišnih pristojbi u turističkim zajednicama u 2007., o čemu je sastavljeno Izvješće i dana ocjena djelomične učinkovitosti.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u izvješćima, koje se odnose na Turističku zajednicu, odnosno na Hrvatsku turističku zajednicu i sustav turističkih zajednica, te je naloženo da se poduzmu potrebne radnje i provedu predložene preporuke.

Državni ured za reviziju je naložio sredstva pokrovitelja koristiti za organizaciju i održavanje manifestacija u skladu sa zaključenim ugovorima, dodjelu lokacija korisnicima i zaključivanje ugovora o korištenju javno prometnih površina za vrijeme održavanja manifestacija na temelju prethodno provedenog javnog natječaja. Isto tako, naložio je davati u zakup poslovni prostor putem javnog natječaja te obračun i naplatu zatezne kamate na nepravodobne uplate zakupnine. Nadalje, predložio je pri utvrđivanju prava u upravljanju turističkom zajednicom osim udjela u prihodima uzeti u obzir i druge kriterije, primjerice potraživanja za neuplaćenu boravišnu pristojbu, redovitost prijave gostiju, te izvršavanje drugih obveza koje članovi imaju prema turističkoj zajednici. Isto tako, predložio je redovito sastavljanje izvješća od strane Nadzornog odbora i obavljanje propisanih zadaća i dostavljanje izvješća tijelima županijske turističke zajednice. Nadalje, predloženo je vođenje jedinstvenog popisa turista radi kontrole naplate boravišne pristojbe, evidentiranje potraživanja za boravišnu pristojbu, te obračunavanje i naplatu zatezanih kamata za nepravodobno plaćanje. Nadalje, predložio je da skupština Turističke zajednice donosi godišnji program rada i financijski plan, te njihove izmjene i dopune, da programi rada i financijski planovi sadrže razrađene planirane rashode i potrebna financijska sredstva za njihovo izvršenje te praćenje provedbe projekata i ostvarenja postavljenih ciljeva.

Revizijom za 2012. je utvrđeno prema kojim nalogima i preporukama je postupljeno i prema kojima nije postupljeno.

Nalozi i preporuke prema kojima je postupljeno:

- sredstva pokrovitelja se koriste za organizaciju i održavanje manifestacija u skladu sa zaključenim ugovorima
- dodjela lokacija korisnicima i zaključivanje ugovora o korištenju javno prometnih površina za vrijeme održavanja manifestacija obavlja se na temelju prethodno provedenog javnog natječaja
- nadzorni odbor je redovito sastavljao izvješća, te obavljao svoje zadaće
- izvješće nadzornog odbora je dostavljano tijelima turističke zajednice, te tijelima županijske turističke zajednice
- Turistička zajednica vodi jedinstveni popis turista
- godišnji program i financijski plan te izmjene plana je donijelo nadležno tijelo.

Preporuke prema kojima nije postupljeno:

- pri utvrđivanju prava u upravljanju turističkom zajednicom osim udjela u prihodima nisu uzeti u obzir drugi kriteriji primjerice, potraživanja za neuplaćenu boravišnu pristojbu, redovitost prijave gostiju, te izvršavanje drugih obveza koje članovi imaju prema turističkoj zajednici

- potraživanja za boravišnu pristojbu evidentiraju se u pomoćnim evidencijama. Jedinstvena evidencija o mjerama, što su ih poduzele turističke zajednice, na ostvarivanju prihoda od boravišne pristojbe i učinkovitost poduzetih mjera, nije ustrojena. Zatezne kamate za nepravodobno plaćanje nisu obračunavane niti naplaćivane. Obračun i naplata zateznih kamata je otežana zbog različitih i mnogobrojnih rokova za uplatu boravišne pristojbe
- Turistička zajednica ne prati u cijelosti ostvarenje postavljenih ciljeva s obzirom da podaci nisu vrijednosno mjerljivi.

Turistička zajednica je i nadalje u obvezi postupati prema preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalaz za 2012.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, financijski izvještaji, planiranje i računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina i obveze, te programi i projekti.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na sustav unutarnjih kontrola, planiranje i računovodstveno poslovanje, prihode, rashode, te programe i projekte.

1. Sustav unutarnjih kontrola

1.1. Sustav unutarnjih kontrola predstavlja skup mjera i kontrolnih mehanizama ugrađenih u sve poslovne funkcije sa svrhom optimalnog funkcioniranja poslovanja. Osigurava ekonomično i učinkovito ostvarivanje ciljeva poslovanja, poštivanje zakonske regulative, sprječavanje i otkrivanje pogrešaka, kvalitetu računovodstvenih podataka, pravodobno pružanje financijskih i rukovodnih informacija, te povećava odgovornost osoba uključenih u raspolaganje imovinom. U Turističkoj zajednici se provode osnovne numeričke i računovodstvene kontrole knjigovodstvenih isprava, koje ovjerava zakonski predstavnik. Kontrola izvršenja programa rada i financijskog plana obavlja se na način da se prati ostvarenje rashoda po svakom projektu u odnosu na plan i u odnosu na prošlogodišnje ostvarenje. Odvijanje značajnijih poslovnih procesa nije u potpunosti određeno internim aktima, pisanim procedurama i uputama, tako da nije u cjelini uspostavljena podjela ključnih zadaća i odgovornosti kako bi bio smanjen rizik nastanka grešaka. Unutarnjim aktima nisu u potpunosti propisani postupci kretanja dokumentacije, te provjere i kontrole nastanka poslovnih događaja. Nisu donesene procedure blagajničkog poslovanja, naplate potraživanja, procedure za dodjelu sredstava za sufinanciranje projekata, te procedure kojima bi bilo utvrđeno provođenje postupaka i načina nabave, zaključivanje ugovora s odabranim ponuditeljem i praćenje izvršenja ugovora. Turistička zajednica ne objavljuje javne pozive za dodjelu financijske potpore manifestacijama. Nepravilnosti utvrđene u području planiranja i računovodstvenog poslovanja, prihoda, rashoda te programa i projekata, dijelom su posljedica nedovoljno razvijenog sustava unutarnjih kontrola.

Državni ured za reviziju predlaže poduzimanje mjera za poboljšanje sustava unutarnjih kontrola s ciljem otklanjanja nepravilnosti u poslovanju i provođenju aktivnosti Turističke zajednice.

1.2. *Turistička zajednica je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju i navodi da su zbog poboljšanja sustava unutarnjih kontrola u izradi sljedeći akti: Pravilnik o postupku nabave roba i usluga, Pravilnik o dodjeli potpora projektima i manifestacijama te Interne procedure za blagajničko poslovanje i naplatu potraživanja.*

2. Planiranje i računovodstveno poslovanje

2.1. U skladu s odredbama Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, Turistička zajednica je za 2012. donijela godišnji program rada i financijski plan. Turistička zajednica vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema računovodstvenom sustavu za neprofitne organizacije.

Za 2012. je donesen godišnji program rada i financijski plan. Financijskim planom su prihodi i rashodi planirani u iznosu 6.820.000,00 kn. Izmjenama financijskog plana iz studenog 2012. prihodi i rashodi su planirani u iznosu 7.142.000,00 kn što je za 322.000,00 kn ili 4,7 % više od plana. Prihodi su planirani prema izvorima i to: od turističke članarine u iznosu 3.840.000,00 kn, pokroviteljstva u iznosu 1.016.500,00 kn, proračuna u iznosu 872.300,00 kn, boravišne pristojbe u iznosu 570.000,00 kn, preneseni prihodi iz prethodne godine u iznosu 258.000,00 kn te ostali prihodi u iznosu 585.200,00 kn. Rashodi se odnose na funkcionalni marketing u iznosu 5.733.000,00 kn (kulturno zabavne manifestacije 4.189.000,00 kn od kojih su značajnije Riječki karneval, Riječke ljetne noći i Ljeto na Gradini, Jedriličarska regata), administrativni marketing 1.103.000,00 kn (značajniji su troškovi Turističkog ureda 1.070.000,00 kn), prijenose sredstava za pripadajući dio boravišne pristojbe 170.000,00 kn te ostale izdatke 136.000,00 kn. Godišnji program rada sadrži pojedinačno utvrđene planirane projekte i potrebna financijska sredstva za njihovo izvršenje. Financijskim planom su planirana potrebna sredstva za izvršenje planiranih zadataka iz programa rada po aktivnostima (zadacima, projektima), ali dijelom ne sadrži razrađene planirane rashode. Unutar planiranih aktivnosti, rashodi nisu planirani po vrstama, odnosno prema propisanim računima iz računskog plana za neprofitne organizacije. Planirani rashodi vezani za turističke manifestacije prema godišnjem planu iznose 2.737.000,00 kn ili 38,3 % ukupnih rashoda. Za razliku od plana, pojedinačno izvršenje rashoda u okviru svake aktivnosti se prati po vrstama u pomoćnoj evidenciji.

Potraživanja za boravišnu pristojbu nisu evidentirana u poslovnim knjigama i iskazana u financijskim izvještajima. Prema podacima iz pomoćnih evidencija koncem 2012., potraživanja za boravišnu pristojbu iznose 13.587,00 kn. Odredbom članka 4. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da su neprofitne organizacije obvezne u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i rashoda te o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora.

Blagajničko poslovanje je obavljano putem glavne blagajne Turističkog ureda i dvije blagajne u Turističkom informativnom centru. Ukupan promet preko blagajni je iznosio 1.147.911,00 kn. Vođenje blagajni u Turističkom informativnom centru se obavlja ručno, a u Turističkom uredu putem računala. S obzirom da se blagajničko poslovanje odvija na tri lokacije, Državni ured za reviziju predlaže informatizaciju cjelokupnog blagajničkog poslovanja kako bi bio smanjen rizik nastanka greške.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama iskazati potraživanja od boravišne pristojbe u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija. Isto tako predlaže se razraditi financijski plan na način da se u okviru aktivnosti odnosno projekata planiraju značajniji rashodi prema vrstama rashoda utvrđenih računskim planom neprofitnih organizacija.

2.2. *Turistička zajednica je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju i navodi da će razmotriti uvođenje informatizacije cjelokupnog blagajničkog poslovanja s obzirom da je u 2013. ukupni promet blagajni smanjen za 60,0 % u odnosu na 2012.*

U vezi potraživanja od boravišne pristojbe navodi da nisu evidentirana u poslovnim knjigama jer su smatrali da se nerecipročni prihodi priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose pod uvjetom da su naplaćeni najkasnije do trenutka sastavljanja financijskih izvještaja. Navedena potraživanja su iskazana u posebnim evidencijama koja su sastavni dio Izvješća o radu i Financijskih izvještaja. Nadalje navodi da su Financijski plan i plan rada izrađeni u skladu s naputkom Hrvatske turističke zajednice.

3. Prihodi

- 3.1. Ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 7.172.024,00 kn, što je za 419.590,00 kn ili 5,5 % manje u odnosu na prethodnu godinu. U odnosu na planirane veći su za 30.024,00 kn ili 0,4 %.

Prihodi od turističke članarine su ostvareni u iznosu 3.673.996,00 kn i u odnosu na prethodnu godinu smanjeni su za 1.000.858,00 kn ili 21,4 % zbog nepovoljnih gospodarskih prilika. Turističku članarinu plaćaju pravne i fizičke osobe koje trajno ili sezonski ostvaruju prihode pružanjem ugostiteljskih usluga, usluga u turizmu ili s turizmom neposredno povezanih djelatnosti po stopama utvrđenim spomenutim Zakonom. Turistička zajednica za 2012. nema podatke o broju obveznika turističke članarine, obračunanoj članarini, potraživanjima za prihode od turističke članarine te poduzetim mjerama naplate. Prema odredbama članka 14. Zakona o članarinama u turističkim zajednicama, poslove evidencije, obračuna i naplate članarine od pravnih i fizičkih osoba obavlja Porezna uprava, koja je u obvezi jednom mjesečno dostavljati podatke turističkim zajednicama, što nije učinjeno.

Prihodi od boravišne pristojbe su ostvareni su iznosu 600.286,00 kn. Ostvareni su na temelju odredbi Zakona o boravišnoj pristojbi i Zakona o hrvatskom crvenom križu i to: Hrvatskom crvenom križu 1,0 % za Službu spašavanja života na vodi i ekološku zaštitu priobalja te 2,5 % Hrvatskoj turističkoj zajednici za razvojne projekte i programe kreiranja novih turističkih programa u turistički nerazvijenim područjima. Od preostalih sredstava Turističkoj zajednici pripada 65,0 %, Hrvatskoj turističkoj zajednici 25,0 % i Turističkoj zajednici Županije 10,0 %. Od pripadajućeg dijela prikupljenih sredstava boravišne pristojbe, Turistička zajednica je obavezna 30,0 % sredstava doznačiti gradu na čijem području je osnovana. Za 2012. Turistička zajednica je u proračun Grada doznačila 163.626,00 kn. Turistička zajednica nije donijela zajednički program s Gradom o korištenju sredstava boravišne pristojbe. Prema odredbi članka 20. Zakona o boravišnoj pristojbi, sredstva boravišne pristojbe se koriste isključivo za poboljšanje uvjeta boravka turista na temelju prethodno usvojenog zajedničkog programa Grada i turističke zajednice grada.

Koncem 2012. potraživanja za prihode iznose 492.435,00 kn, a odnose se na potraživanja od oglašavanja u iznosu 292.546,00 kn, zakupa poslovnog prostora u iznosu 133.991,00 kn, pokroviteljstava 31.251,00 kn, te ostala potraživanja u iznosu 34.747,00 kn. Prihodi od zakupa poslovnog prostora ostvareni su u iznosu 210.194,00 kn od zakupa poslovnog prostora u poslovnoj zgradi i na Trsatskoj gradini. Grad je u 2005., dao na upravljanje Turističkoj zajednici Trsatsku gradinu ukupne površine 1 860 m² uz mjesečnu zakupninu 1 EUR za pružanje turističko informativnih usluga te održavanje kulturno umjetničkih programa koji doprinose turističkoj promidžbi Grada.

Turistička zajednica je na temelju javnog natječaja i suglasnosti Grada u 2010. dala trgovačkom društvu (dalje u tekstu: zakupnik) u podzakup do 2015. dio poslovnog prostora s terasom površine 198,70 m² za obavljanje ugostiteljske djelatnosti. Koncem 2012. potraživanja prema zakupniku su iznosila 11.269,00 kn i naplaćena su u 2013. Za 2013. zakupnik nije plaćao zakupninu te su potraživanja koncem 2013. iznosila 89.678,00 kn. Dužniku su slane opomene. Kao sredstvo osiguranja plaćanja ugovorenih obveza, zakupnik je predao tri bjanko mjenice. Prema odredbama ugovora, zakupnik je bio dužan plaćati zakupninu u roku od osam dana po dostavi računa. U slučaju da zakupnik ne plati zakupninu u ugovorenim rokovima, Turistička zajednica može aktivirati mjenice i provesti ovrhu radi prisilne naplate dospjele zakupnine, što nije učinjeno. Koncem 2013. fizička osoba (direktor trgovačkog društva koje je dobilo u zakup poslovni prostor) je Turističkoj zajednici prodala stvari iz osobne imovine i to dvije montažne pozornice za izvođenje predstava i gledalište u vrijednosti 89.678,00 kn. Vrijednost opreme odgovara vrijednosti potraživanja za zakupninu. U poslovnim knjigama Turističke zajednice, izvršen je prijeboj zakupnine za prodanu opremu u iznosu 89.678,00 kn na način da su potraživanja prema zakupniku zatvorena, a povećana je vrijednost opreme. Zapisnik o preuzimanju opreme nije sastavljen.

Državni ured za reviziju nalaže pribaviti od Porezne uprave podatke o broju obveznika turističke članarine, obračunanoj i naplaćenoj članarini, te potraživanjima za turističku članarinu. Isto tako, predlaže se u suradnji s Poreznom upravom poduzeti mjere za naplatu potraživanja. Isto tako nalaže se donijeti zajednički program s Gradom o korištenju sredstava boravišne pristojbe u skladu s odredbama Zakona o boravišnoj pristojbi. U vezi zakupa poslovnog prostora, se nalaže pravodobno poduzimati mjere za naplatu prihoda od zakupa poslovnog prostora u skladu s odredbama ugovora, te sastaviti zapisnik o preuzimanju opreme.

- 3.2. *Turistička zajednica je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju i navodi da od Porezne uprave redovito traži podatke o obveznicima plaćanja članarine, obračunanoj i naplaćenoj članarini te potraživanjima. Porezna uprava je u obvezi mjesečno dostavljati navedene podatke za koje poslove naplaćuje 3,0 % naplaćene članarine. U vezi zajedničkog programa s Gradom o korištenju sredstava boravišne pristojbe navodi da je donesen za 2013. i 2014. Nadalje navodi da će poduzimati sve mjere naplate potraživanja u skladu s procedurama koje su u izradi.*

4. Rashodi

- 4.1. Ukupni rashodi su ostvareni u iznosu 7.425.226,00 kn, što je za 495.549,00 kn ili 6,3 % manje u odnosu na prethodnu godinu. U odnosu na planirane veći su za 283.226,00 kn ili 4,0 %. Manjak prihoda iznosi 253.202,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnih godina (višak iz 2009., dok je u 2010. i 2011. ostvaren manjak) iznosi 258.127,00 kn, te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 4.925,00 kn. S obzirom da početkom godine Turistička zajednica ima povećane troškove radi organizacije Karnevala, koncem 2012. uz suglasnost Turističkog vijeća zadužila se kod dvije poslovne banke u iznosu 1.075.000,00 kn za financiranje tekućeg poslovanja. Kod prve banke u iznosu 600.000,00 kn uz kamatnu stopu 6,5 % i druge banke u iznosu 475.000,00 kn uz kamatnu stopu 9,0 % godišnje. Kao sredstvo osiguranja vraćanja kredita dane su zadužnice, bjanko mjenice i jamstvo Grada. Do dana obavljanja revizije (veljača 2014.) sredstva su vraćena. Rashodi za kamate i troškove obrade kredita iznose 91.706,00 kn.

Rashodi za zaposlene su ostvareni u iznosu 1.593.892,00 kn. Plaće se isplaćuju za deset djelatnika, od kojih šest u Turističkom uredu i četiri u Turističkom informativnom centru. Pored navedenog, u 2012. su korištene usluge studentskog servisa u iznosu 165.562,00 kn (najznačajniji su za poslove u Turističkom informativnom centru i poslove na organizaciji Karnevala) te usluge za autorske honorare na izradi različitih idejnih rješenja u iznosu 102.530,00 kn (s jednim autorom su zaključena 32 ugovora o autorskom djelu). Turistička zajednica samostalno organizira jednu zabavno kulturnu manifestaciju, dok sve ostale povjerava vanjskim izvoditeljima, iako su Pravilnikom o ustrojstvu i sistematizaciji poslova i zadaća iz 2010. i 2012. predviđena dva radna mjesta stručnog suradnika za marketing od kojih je popunjeno jedno, jedno radno mjesto voditelja marketinga i jedno stručnog suradnika za programe koja su popunjena. Isto tako je predviđeno radno mjesto za stručnog suradnika Kongresnog ureda koje od 2012. nije popunjeno.

Državni ured za reviziju je mišljenja da je potrebno, s obzirom da Turistička zajednica u obavljanju svojih djelatnosti koristi usluge studentskog servisa, vanjskih izvoditelja i većinu kulturno zabavnih manifestacija povjerava vanjskim izvoditeljima, preispitati postojeću sistematizaciju radnih mjesta i prilagoditi je stvarnim potrebama te utvrditi koje poslove mogu obavljati zaposlenici, a koje će se povjeravati vanjskim izvoditeljima.

4.2. *Turistička zajednica je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju i navodi da je u izradi Pravilnik o sistematizaciji i ustrojstvu poslova i zadaća Turističkog ureda.*

5. Programi i projekti

5.1. Zadaće turističkih zajednica su utvrđene Zakonom o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma i godišnjim programima rada Turističke zajednice.

Kao podlogu za izradu godišnjih programa rada, Turistička zajednica koristi Strateški marketinški plan turizma Primorsko-goranske županije za razdoblje od 2009. do 2015., Glavni plan razvoja turizma Primorsko-goranske županije za razdoblje od 2005. do 2015. te Akcijski plan razvoja turizma grada Rijeke iz 2012. Ciljevi određeni Strateškim marketinškim planom su: proširenje strukture tržišta uz rast potražnje, izgradnja tržišne prepoznatljivosti Rijeke, proširenje ponude, komunikacija s tržišnim segmentima kroz medije, te unaprjeđenje kvalitete boravka turista. Spomenute ciljeve je predviđeno ostvariti kroz implementaciju strateškog marketinškog plana Rijeke i riječkog prstena, nastavak repozicioniranja i restrukturiranja turističke ponude, uvođenje turističke kartice, usuglašavanje vizualnog identiteta s regijom Kvarner, povećanje fizičkog obujma turističkog prometa najmanje 3,0 %, poboljšanje usluga pružanja turističkih informacija putem svih komunikacijskih kanala, te kroz nove informativne materijale i kvalitetniju turističku signalizaciju i znakove prema kulturnim i drugim znamenitostima.

Učinci od planiranih ciljeva utvrđenih Akcijskim planom utjecali bi na produženje turističke sezone, veće zapošljavanje, stvaranje brenda destinacije te gospodarski rast Grada i blagostanje lokalnog stanovništva. Strateškim marketinškim planom nisu utvrđeni brojni pokazatelji (indikator), za mjerenje učinaka, odnosno praćenje ostvarenja postavljenih ciljeva.

U Akcijskom planu nisu predviđeni brožčani pokazatelji rasta (godišnja stopa porasta broja noćenja, porast broja postelja, potrošnja turista, broj zaposlenih u hotelima i restoranima, iskoristivost kapaciteta, te porast bruto društvenog proizvoda turizma grada). Nije određeno koji proizvodi će se brendirati, na koji način će se povećati smještajni kapaciteti i na koliko te obogatiti turistička ponuda, te koje manifestacije i događaje će Turistička zajednica razvijati. Isto tako nije vidljivo na koje objekte industrijske baštine se odnosi prenamjena, što onemogućava davanje ocjene o uspješnosti ostvarenja plana. Strateški smjer razvoja Grada nije jasno određen.

Za postizanje ciljeva i zadaća, propisanih odredbama Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, a koji su detaljnije planirani u godišnjim programima rada, Turistička zajednica je provodila različite aktivnosti (projekte, programe, manifestacije). U skladu s napatkom Hrvatske turističke zajednice, programi rada za 2010., 2011. i 2012. sadrže aktivnosti Turističke zajednice u području marketinga i djelovanja Turističkog ureda. Većina planiranih aktivnosti i zadaća iz programa rada je obavljena, ali je učinak izražen opisno, jer Turistička zajednica nema utvrđene pokazatelje za praćenje provedbe utvrđenih zadaća i ciljeva iz programa rada.

Tijekom 2012. Turistička zajednica je organizirala i sufinancirala organizaciju devet kulturnih, vjerskih, umjetničkih, zabavnih i sportskih događanja u cilju promidžbe Grada i obogaćivanja turističke ponude u ukupnom iznosu 3.054.398,00 kn. Samostalno je organizirala i financirala jednu manifestaciju (Karneval) u iznosu 1.872.684,00 kn, dok je ostale sufinancirala u iznosu 1.181.714,00 kn (Volim Hrvatsku-Volim Rijeku 125.378,00 kn, Riječke ljetne noći 100.000,00 kn, Ljeto na gradini 100.000,00 kn, Croatia Rally 86.523,00 kn, Jedriličarska regata 30.000,00 kn, Hartera festival 20.731,00 kn, Gastro Rijeka 22.677,00 kn, Prosinac u Rijeci 10.406,00 kn te druge potpore i manifestacije 685.999,00 kn). Broj kulturno zabavnih manifestacija je ostao na razini 2010. Turistička zajednica ne objavljuje javni poziv za dodjelu potpora za projekte i manifestacije. Isto tako nema pisane kriterije na temelju kojih bi bili odabrani projekti koji doprinose stvaranju prepoznatljivog imidža destinacije, imaju jasno definiran cilj i sadržaj programa, originalnost, prepoznatljivost i kvalitetu, doprinose razvoju turističkog proizvoda, obogaćivanju turističke ponude i produženju sezone i procjeni učinka na povećanje turističkog prometa, financiranje manifestacije (odnos tražene potpore i vlastitih sredstava), te zastupljenost u domaćim i stranim medijima. Korisnici programa prije početka manifestacije, Turističkoj zajednici nisu dostavljali program s troškovnicima. U pojedinim slučajevima korisnici nisu dostavljali izvješća o utrošenim sredstvima, što nije u skladu sa zaključenim ugovorima. Koncem 2012. je dana trgovačkom društvu potpora u iznosu 174.294,00 kn za reizdavanje monografije Rijeke. U ugovoru nije predviđena odredba o dostavljanju izvještaja o utrošku sredstava te nije vidljivo da li su monografije izdane, koliko ih je izdano te gdje se prodaju.

U cilju obogaćivanja turističke ponude u 2007. je izrađen projekt Turističkog autobusa u kojem su sudjelovali grad Rijeka, Turistička zajednica i komunalno društvo za javni prijevoz u suvlasništvu Grada. Autobus je nabavljen iz proračuna grada i dan je na upravljanje komunalnom društvom za javni prijevoz. Sa spomenutim komunalnim društvom je zaključen ugovor o poslovnoj suradnji prema kojem je društvo u obvezi osigurati sve uvjete za vožnju, a Turistička zajednica izraditi tiskane karte i promidžbene materijale.

Karte se prodaju u ime i za račun Turističke zajednice. Navedene poslove komunalno društvo obavlja uz naknadu 80,0 % po prodanoj karti. Za 2012. prihodi od prodaje karata su ostvareni u iznosu 67.154,00 kn dok su rashodi ostvareni u iznosu 69.726,00 kn. Do 2012. Turistička zajednica je uložila u Turistički autobus 1.380.358,00 kn (pripremanje dizajna oslikavanja turističkog autobusa i autobusnih stajališta, prijevod tekstova na deset jezika, nabava opreme, promidžbeni materijal, oglašavanje). U razdoblju od 2010. do 2012. broj prodanih karata je smanjen (u odnosu na 2010. za 1 018 ili 35,7 %, a 2011. za 1 871 ili 50,5 %). Od 15. lipnja do 15. rujna 2012. tijekom dnevnih vožnji prevezeno je 1 837 putnika odnosno u prosjeku autobus je po jednoj kružnoj vožnji vozio šest turista.

U svrhu promotivnih aktivnosti iz područja kongresne djelatnosti u 2008. je osnovan Kongresni ured s jednim zaposlenikom. Osnovna djelatnost Kongresnog ureda je promidžba Rijeke kao kongresne destinacije, te da kao Grad domaćin privuče što je više moguće sastanaka, kongresa, konvencija i drugih vrsta domaćih i međunarodnih događanja. U gradu Rijeci postoji sedam objekata koji se mogu koristiti za poslovne skupove sa 20 dvorana i 3 500 mjesta. Kapacitet dvorana je u nesrazmjeru s kapacitetom smještaja u hotelima koji imaju s 584 postelja. S obzirom na nesrazmjer kapaciteta dvorana i smještajnih kapaciteta potrebno se orijentirati na one organizatore manifestacija čija postojeća ponuda odgovara smještajnim kapacitetima. U razdoblju od 2008. do 2012. za rad Kongresnog ureda je utrošeno 3.188.611,00 kn (plaća, režijski troškovi, razna članstva, internet stranica, promidžbeni materijali, kongresni sajmovi, oglašavanje, prihvati novinara te održana konferencija). Grad Rijeka je financirao Kongresni ured u iznosu 1.946.000,00 kn. Strategija kandidiranja grada Rijeke za domaćinstva poslovnih skupova nije donesena. Nije vidljivo koje aktivnosti je Turistička zajednica planirala i provodila da bi se poslovni skupovi doveli u Grad.

Turistička zajednica nema podatke o održanom broju poslovnih skupova (kongresa, konferencija, poslovnih sastanaka), te broju sudionika odnosno nije praćena ekonomska učinkovitost od provedenih aktivnosti Kongresnog ureda (broj održanih poslovnih skupova i dobivenu korist u odnosu na troškove). Prije osnivanja Kongresnog ureda nije sastavljena analiza financijske učinkovitosti na način da se prati broj planiranih poslovnih sastanaka u odnosu na troškove Kongresnog ureda, odnos smještajnih kapaciteta u odnosu na kapacitete dvorana, te sadržaji koji bi odgovarali zahtjevima poslovnih gostiju.

Državni ured za reviziju predlaže poduzimanje aktivnosti u cilju promidžbe Rijeke kao kongresne destinacije. Isto tako, predlaže pratiti godišnje ostvarenje Akcijskog plana razvoja turizma, za praćenje ostvarenja ciljeva, zadaća i aktivnosti prema godišnjem programu rada utvrditi pokazatelje, uspostaviti način praćenja ostvarenja ciljeva, te u okviru godišnjeg izvješća o radu izvješćivati o postignutim rezultatima. Nadalje predlaže organizirati što je više projekata samostalno, a drugim organizatorima povjeriti samo one poslove koje ne može samostalno organizirati.

U cilju transparentnosti poslovanja predlaže donijeti kriterije i javno objaviti poziv i korisnike za dodjelu potpora za projekte i manifestacije te zatražiti od korisnika dostavljanje izvještaja o utrošku sredstava u skladu s zaključenim ugovorima. Državni ured za reviziju predlaže, u suradnji s Gradom i komunalnim društvom za javni prijevoz, s obzirom na smanjenje broja putnika, aktivnije provođenje marketinga na projektu Turistički autobus i promociju agencijama i organizatorima manifestacija.

- 5.2. *Turistička zajednica je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju i navodi da se aktivnosti Turističke zajednice realiziraju u skladu s usvojenim planom, a ostvarivanje ciljeva i efekata, osim onih o broju turističkih dolazaka i noćenja i povećanju prometa u djelatnosti trgovine i ugostiteljstva za vrijeme održavanja Karnevala, nije moguće jednoobrazno pratiti. Efekti pojedinih aktivnosti vidljivi su kroz izvjesno razdoblje, a to se posebno odnosi na posebne prezentacije, prihvati stranih novinara, ulaganje u nove tehnologije prezentacija i slično. U vezi turističkog autobusa navodi da je sve aktivnosti vezane uz njegovu realizaciju u 2013. preuzelo komunalno društvo za javni prijevoz u suvlasništvu Grada.*

III. OCJENA EFIKASNOSTI TURISTIČKE ZAJEDNICE U PROVOĐENJU ZADAĆA UTVRĐENIH PROPISIMA I PROGRAMOM RADA

Zadaće i ciljevi Turističke zajednice su utvrđeni Zakonom o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, Statutom i godišnjim programima rada Turističke zajednice. Kao podlogu za izradu godišnjih programa rada, Turistička zajednica koristi Strateški marketinški plan turizma Županije od 2009. do 2015., Glavni plan razvoja turizma Primorsko-goranske županije od 2005. do 2015. te Akcijski plan razvoja turizma grada Rijeke iz 2012.

Turistička zajednica je u 2010., 2011. i 2012. poduzimala aktivnosti vezane uz:

- implementaciju strateškog marketinškog plana grada Rijeke i riječkog prstena
- nastavak repozicioniranja i restrukturiranja turističke ponude
- uvođenje turističke kartice, usuglašavanje vizualnog identiteta s regijom Kvarner
- povećanje fizičkog obujma turističkog prometa najmanje 3,0 %
- poboljšanje usluga pružanja turističkih informacija putem svih komunikacijskih kanala
- nove informativne materijale i kvalitetniju turističku signalizaciju kao i nastavak postave znakova za usmjeravanje prema kulturnim i drugim znamenitostima.

Na temelju provjere dokumentacije vezane uz provođenje navedenih aktivnosti Državni ured za reviziju ocjenjuje da je Turistička zajednica bila efikasna u provođenju planiranih zadaća i aktivnosti, jer je obavila većinu planiranih aktivnosti, odnosno zadaća iz njene nadležnosti.

S obzirom da je Turistička zajednica provela većinu planiranih aktivnosti i zadaća, da je njihov učinak izražen opisno, da Turistička zajednica nije razradila sustav za praćenje provedbe aktivnosti, odnosno nije utvrdila pokazatelje za praćenje provedbe utvrđenih zadaća i aktivnosti, odnosno ostvarenje ciljeva, Državni ured za reviziju ocjenjuje da Turistička zajednica treba u godišnjem programu rada i drugim unutarnjim aktima, utvrditi pokazatelje za praćenje ostvarenja zadaća i aktivnosti i ciljeva, kako bi se na temelju objektivnih pokazatelja moglo utvrditi jesu li korištenjem sredstava Turističke zajednice postignuti očekivani učinci i ostvareni postavljeni ciljevi te dala ocjena jesu li ostvareni učinci, odnosno ostvareni ciljevi rezultat provedenih zadaća i aktivnosti Turističke zajednice. Isto tako, Državni ured za reviziju ocjenjuje da je potrebno donijeti zajednički program s Gradom o korištenju sredstava boravišne pristojbe, organizirati što je više projekata i programa samostalno, donijeti kriterije te javno objaviti poziv i korisnike za dodjelu potpora za projekte i manifestacije, u suradnji s Gradom i komunalnim društvom za javni prijevoz aktivnije provoditi aktivnosti na projektu Turistički autobus te ga promovirati agencijama i organizatorima manifestacija, poduzimati aktivnosti u cilju promidžbe Rijeke kao kongresne destinacije i pratiti ekonomsku učinkovitost od provedenih aktivnosti Kongresnog ureda.

Vezano uz ocjenu učinkovitost trošenja sredstava prikupljenih od boravišnih pristojbi, turističkih članarina, iz proračuna, te drugih izvora, Državni ured za reviziju ocjenjuje da su sredstva korištena u skladu s godišnjim programom rada Turističke zajednice i za ostvarenje postavljenih ciljeva.

IV. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Turističke zajednice za 2012. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
  - Revizijom obavljenom za 2007. utvrđene nepravilnosti kod sustava turističkih zajednica koje se odnose na primjenu kriterija pri utvrđivanju prava u upravljanju turističkom zajednicom, evidentiranju potraživanja za boravišnu pristojbu i obračunavanju zateznih kamata za nepravodobno plaćanje, te financijski plan, ponovljene su i u 2012.
  - Potraživanja za boravišnu pristojbu nisu evidentirana u poslovnim knjigama i iskazana u financijskim izvještajima. (točka 2. Nalaza)
  - Prihodi od turističke članarine su ostvareni u iznosu 3.673.996,00 kn, a prihodi od boravišne pristojbe u iznosu 600.286,00 kn. Turistička zajednica nije pribavila od Porezne uprave podatke o broju obveznika turističke članarine, obračunanoj i naplaćenju turističkoj članarini, potraživanjima, te poduzetim mjerama naplate. Nadalje, Turistička zajednica nije donijela zajednički program s Gradom o korištenju sredstava boravišne pristojbe. Koncem 2012. potraživanja za prihode iznose 492.435,00 kn, a za potraživanja za zakup poslovnog prostora u iznosu 89.678,00 kn, osim opomena nisu poduzimane mjere naplate. Koncem 2013. fizička osoba je Turističkoj zajednici prodala opremu u vrijednosti 89.678,00 kn čija vrijednost odgovara potraživanjima za zakupninu. U poslovnim knjigama Turističke zajednice, izvršen je prijeboj zakupnine za prodanu opremu u iznosu 89.678,00 kn. Zapisnik o preuzimanju opreme nije sastavljen. (točka 3. Nalaza)
4. Turistička zajednica je pravna osoba osnovana radi promicanja i unaprjeđenja turizma i gospodarskih interesa pravnih i fizičkih osoba koje pružaju ugostiteljske i druge turističke usluge ili obavljaju drugu djelatnost neposredno povezanu s turizmom. Osnovana je 1994. U Turističkoj zajednici je osnovan Turistički ured u kojem je deset zaposlenika. Osoba za zastupanje u 2012., i u vrijeme obavljanja revizije (veljača 2014.), je direktor Turističkog ureda Petar Škarpa. Doneseni su godišnji program rada i financijski plan za 2012. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji. Prihodi za 2012. su ostvareni u iznosu 7.172.024,00 kn, rashodi u iznosu 7.425.226,00 kn i manjak prihoda nad rashodima u iznosu 253.202,00 kn. Pokriven je viškom prihoda iz prethodnih godina u iznosu 258.127,00 kn, te višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 4.925,00 kn.

Prihodi su ostvareni od turističke članarine u iznosu 3.673.996,00 kn, od prodaje roba i pružanja usluga u iznosu 1.635.125,00 kn, donacija u iznosu 977.300,00 kn i drugih izvora (boravišna pristojba, zakup i drugi prihodi) u iznosu 885.603,00 kn. Vrijednosno najznačajniji rashodi su ostvareni za materijalne rashode u iznosu 4.913.654,00 kn ili 66,2 %, te rashode za zaposlene u iznosu 1.593.892,00 kn ili 21,5 % ukupno ostvarenih rashoda. Koncem 2012. potraživanja za prihode iznose 492.435,00 kn, a odnose se na potraživanja od oglašavanja u iznosu 292.546,00 kn, zakupa poslovnog prostora u iznosu 133.991,00 kn, pokroviteljstva 31.251,00 kn, te ostala potraživanja u iznosu 34.647,00 kn. Turistička zajednica nije pribavila od Porezne uprave podatke o broju obveznika turističke članarine, obračunanoj i naplaćenju turističkoj članarini, potraživanjima za turističku članarinu, te poduzetim mjerama naplate. Nadalje, Turistička zajednica nije donijela zajednički program s Gradom o korištenju sredstava boravišne pristojbe. Koncem 2012. obveze su iskazane u iznosu 1.628.371,00 kn. Turistička zajednica se je koncem 2012. zadužila kod dvije poslovne banke u iznosu 1.075.000,00 kn za financiranje tekućeg poslovanja uz kamatnu stopu 6,5 % i 9,0 % godišnje. Turistička zajednica je bila efikasna u provođenju planiranih zadaća i aktivnosti, jer je obavila većinu planiranih aktivnosti, odnosno zadaća iz njene nadležnosti. Nije bila dovoljno efikasna jer nije razradila sustav za praćenje provedbe aktivnosti, odnosno nije utvrdila pokazatelje za praćenje provedbe utvrđenih zadaća i aktivnosti te ostvarenja ciljeva, nije donijela zajednički program s Gradom o korištenju sredstava boravišne pristojbe, samostalno organizirala više projekata i programa, donijela kriterije te javno objavila poziv i korisnike za dodjelu potpora za projekte i manifestacije, aktivnije provodila aktivnosti na projektu Turistički autobus, poduzimala aktivnosti u cilju promidžbe Rijeke kao kongresne destinacije i pratila ekonomsku učinkovitost od provedenih aktivnosti Kongresnog ureda. Revizijom za 2012. je utvrđeno da dijelom nije postupljeno prema preporukama danim revizijom učinkovitosti naplate i raspodjele prihoda od boravišnih pristojbi u turističkim zajednicama za 2007. Utvrđene nepravilnosti koje se odnose na računovodstveno poslovanje i prihode utjecale su na pravilnost poslovanja i izražavanje uvjetnog mišljenja.